

Utbildningsinspektion i Per Brahegymnasiet

Gymnasieskola

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Per Brahegymnasiet den 5 till den 8 februari 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i helhetsbedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid nästkommande inspektion.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Per Brahegymnasiet, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolorna från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

I Per Brahegymnasiet intervjuades skolledningen, elevhälsopersonal, studie- och yrkesvägledare samt representanter för lärare och elever på de olika programmen. Inspektörerna besökte även lektioner i ett urval av kurser på samtliga program. Inspektörerna deltog även i skolkonferensen. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns i skolan utgör underlag för bedömningen.

Beskrivning av skolan/rektorsområdet/verksamheten

Skolan/verksamheten	Antal elever
Gymnasieskola	1 500

Källa: Skolan

2 (17)

Per Brahegymnasiet har totalt cirka 1 500 elever fördelade på sex program (siffror för läsåret 07/08):

Estetiska programmet	370
Mediaprogrammet	272
Naturvetenskapsprogrammet	150
Samhällsvetenskapsprogrammet	553
International Baccalaurate	149
Individuella program	16

Skolan ligger centralt i Jönköping och programmen är fördelade på två intilliggande byggnader. 70 procent av skolans elever är flickor och 20 procent av eleverna är från andra kommuner.

94 procent av eleverna togs in på sitt förstahandsval hösten 2007 med höga meritvärden¹ från grundskolan, endast ett fåtal elever hade under 160 i meritvärde. Det genomsnittliga meritvärdet fördelar sig mellan programmen enligt:

ES	240
IB	267
MP	204
NV	266
SP	244

Skolans personal är organiserad i fyra programarbetslag som vardera leds av en rektor. För den övergripande ledningen av hela verksamheten finns en gymnasiechef som dock inte har något rektorsansvar.

Skolan har ett elevvårdsteam bestående av kuratorer, skolsköterskor och rektorer.

Helhetsbedömning

Eleverna på Per Brahegymnasiet når genomgående kunskapsresultat som enligt den nationella statistiken ligger över eller mycket över riksgenomsnittet. Kommunens och skolans egna mätningar visar också att skolan når goda resultat inom flera av läroplanens målområden och särskilt när det gäller normer och värden. Skolans generellt goda resultat är beroende på flera faktorer. Skolans eget arbete med grundläggande förutsättningar som trivsel, trygghet, god studiemiljö, varierad undervisning och aktiva formella inflytandeformer för eleverna bidrar till det goda resultatet men även det faktum att elevernas genomsnittliga meritpoäng från grundskolan är höga på alla skolans nationella program ger goda förutsättningar för goda kunskapsresultat.

¹ Meritvärdet utgör summan av elevens betygsvärden i de 16 bästa betygen från elevens slutbetyg i grundskolan.

Skolan präglas av en lugn, trygg och stimulerande studiemiljö som är tydligt inriktad mot kunskaper och lärande. Skolans elever ger tydligt uttryck för en tillåtande och inkluderande stämning på skolan där kränkningar och trakasserier är ovanliga. Skolans studiemiljö, goda kunskapstraditioner och ett målinriktat förebyggande värdegrundsbete är faktorer som bidrar till den goda stämningen. Skolans elever är genomgående mycket nöjda med utbildningen och skolan.

Skolan har ett litet antal elever på individuella program med dessa elever visar en god motivation för studierna och trivs bra på skolan. De elever inspektörerna samtalat med har en tydlig ambition att övergå till nationellt program efter ett år och skolan har en hög andel elever (cirka 70 procent) som går vidare från individuellt till nationellt program efter ett år. Även här ger eleverna tydligt uttryck för den goda stämningen på skolan. Skolans individuella program bedriver en verksamhet av god kvalitet.

Trots en generellt bra verksamhet finns det områden som skolan kan utveckla i syfte att nå en ännu högre måluppfyllelse. Genomförda intervjuer visar på en variation i lärarnas förmåga att hantera det statliga uppdraget, framförallt i relation till riktlinjerna i läroplanen. Goda exempel finns men alltför många lärare arbetar inte i enlighet med läroplanens riktlinjer. Skolan bör därför sträva mot en gemensam kunskapssyn i dessa frågor som omfattas av alla lärare. Rapporten lyfter särskilt fram två områden där skolan tydligare bör sträva mot ett gemensamt förhållnings-sätt som överensstämmer med styrdokumentens krav.

Det område som eleverna tydligast identifierar som ett utvecklingsområde är lärarnas fortlöpande information om studieresultat och om vilka kvalitativa förmågor eleven behöver utveckla för att nå en högre grad av måluppfyllelse i relation till kursplanemålen och på så sätt nå ett högre betyg. Denna avsaknad av information syns också tydligt i elevernas synpunkter på utvecklingssamtalen som enligt eleverna inte ger tillräckligt bra och tydlig information om framgångar i studierna och utvecklingsbehov. Ett annat centralt utvecklingsområde är elevernas verkliga inflytande över den dagliga undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll. Goda förutsättningar för att utveckla detta inflytande finns på skolan i form av god målkännedom hos eleverna och en rad goda exempel där enskilda lärare lyckas väl med denna form av elevinflytande.

Brister som måste åtgärdas

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas:

- Skolan ger inte alla elever ett utvecklingssamtal varje termin under alla tre åren och vårdnadshavare till omyndiga elever delges inte alltid den information som ges under utvecklingssamtalet. (7 kap. 19 § gymnasieförordningen).
- Skolans likabehandlingsplan uppfyller inte lagens krav (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Utrymmet för valbara kurser motsvarar inte de nationella programplanerna (5 kap. 1 och 17 §§ gymnasieförordningen samt SKOLFS 2000:1).
- En del av skolans lokala kurser uppfyller inte gymnasieförordningens krav (2 kap. 14 § gymnasieförordningen).

4 (17)

- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (3a § förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).

Områden som är i behov av förbättringsinsatser

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser inom följande områden:

- Skolan bör utveckla elevernas inflytande så att lärarna planerar undervisningen tillsammans med eleverna och att eleverna genom denna planering ges ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.
- Skolan bör utveckla innehållet i utvecklingssamtalen samt den fortlöpande uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling så att elevens studieresultat tydligt framgår samt att eleven ges information om vilka kunskapskvaliteter som behöver utvecklas för att nå en ökad måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas mål.
- Skolan bör sträva efter att förlägga en större del av APU-tiden på arbetsplatser utanför skolan samt tydliggöra för eleverna hur APU-tiden är fördelad samt vilka mål som eleven förväntas uppnå under APU-tiden.
- Rektorerna bör ta ett större ansvar för att utveckla utbildningen genom pedagogiskt ledarskap samt skapa ökade förutsättningar för en pedagogisk dialog på skolan.

Bedömningar

Nedan redovisas inspektionens bedömningar utifrån en fyrgradig kvalitetsskala enligt följande:

- *Mycket god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav *väl* uppfylls.
- *God* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav i *huvudsak* uppfylls.
- *Mindre god* kvalitet innebär att styrdokumentens mål och krav endast *delvis* uppfylls.
- *Ej godtagbar* kvalitet innebar en *avsevärd avvikelse* från styrdokumentens mål och krav.

1 KUNSKAPER

Inom detta granskningsområde behandlas skolans kunskapsresultat och arbetet för att varje elev ska nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för att eleverna ska nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om eleverna tillägnar sig kunskaper i enlighet med läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål.

Tabell 1. Andel elever (%) som fullföljer utbildningen med slutbetyg efter fyra år

	2007		2006		2005	
	Skolan	Riket	Skolan	Riket	Skolan	Riket
NV	96,4	90,5	100	91,1	96,9	91,4
IB	81,8	72,6	78	81,7	90	86,4
SP	91,0	84,6	90,6	85,1	88,6	85,7
MP	95,4	77,0	93,1	78,6	98,3	83,0
ES	85,1	80,2	88,2	80,0	81,9	78,4

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 2. Andel elever (%) med grundläggande behörighet till högskolan av elever med slutbetyg

	2007		2006		2005	
	Skolan	Riket	Skolan	Riket	Skolan	Riket
NV	97,3	95,8	96,2	95,5	100	95,3
SP	94,4	91,6	94,7	92,4	94,8	92,1
MP	92,9	87,3	92,0	88,5	100	88,4
ES	93,8	90,8	98,5	91,8	93,1	90,5

Källa: Skolverkets statistik

Tabell 3. Genomsnittlig betygspoäng

	2007		2006		2005	
	Skolan	Riket	Skolan	Riket	Skolan	Riket
NV	16,5	16,2	15,5	16,1	17,7	16,1
SP	15,0	14,7	14,9	14,7	15,1	14,7
MP	14,6	13,7	13,4	13,8	13,9	13,9
ES	15,1	14,9	15,7	15,0	15,3	14,8

Källa: Skolverkets statistik

Kommentar:

Skolans kunskapsresultat är i samtliga redovisade variabler bättre eller betydligt bättre än riksgenomsnittet. Resultaten på nationella prov är mycket bra med endast ett fåtal elever som inte når betyget Godkänd eller bättre. Endast Matematik B (10-20 procent IG) på SP, ES och MP sticker ut negativt. Siffrorna gäller höstterminen 06 och vårterminen 07. Skolans betygssättning i matematik, svenska och engelska stämmer väl överens med resultaten på de nationella proven.

Män har sämre genomsnittlig betygspoäng än kvinnor (14,2 jämfört med 15,4) och lägre andel behöriga till högskolestudier (86,7 jämfört med 96,3). Andelen som fullföljer efter 4 år är dock lika hög för båda grupperna. Trenderna har varit relativt stabila över senaste 4-årsperioden.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna fortlöpande följer upp resultaten så att undervisningsmål och metoder ständigt kan prövas och utvecklas i förhållande till styrdokumentens krav,
- om kunskapsutvecklingen för varje elev följs upp fortlöpande i samtliga ämnen,
- om lärarna informerar eleven fortlöpande om både utvecklingsbehov och framgångar i studierna,

- om varje elev, minst en gång per termin ges ett utvecklingssamtal som utgår från en individuell studieplan med uppgifter om elevens studieväg och om de val av kurser som eleven gjort.

Bedömning av området Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
	X		

Motivering:

Skolans uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat bedöms i sin helhet vara av mindre god kvalitet. Skolans uppföljning av elevernas kunskapsresultat fungerar väl genom betygssättning och olika typer av utvärderingar. Förbättringsbehov finns dock avseende lärarnas kommunikation av den enskilde elevens kunskapsresultat och utvecklingsbehov. Skolans utvecklingssamtal och lärarnas fortlöpande information till elever om utvecklingsbehov och framgångar i studierna bör förbättras på skolan.

Information

Enligt läroplanen ska läraren fortlöpande ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna.

Utvärderingar av elevernas kunskapsutveckling sker dels i samband med kursens avslutning i form av ett samtal som motiverar den enskilde elevens betyg och dels under kurs tiden med samtal efter halva kursen. Dessa samtal är i flera fall väl fungerande men alltför många lärare och elever menar att samtalen fokuserar på trivsel och sociala faktorer snarare än på framgångar i studierna och utvecklingsbehov hos den enskilda eleven.

Den av kommunen årligen genomförda SKOP-undersökningen (skandinavisk opinion ab) visade 2007 att endast 60 procent av eleverna är nöjda med informationen om vad man ska kunna och hur man ligger till och 71 procent av eleverna är nöjda med innehållet i utvecklingssamtalen. Dessa siffror är lägre än för andra gymnasieskolor i kommunen.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla den fortlöpande uppföljningen av elevernas kunskapsutveckling så att elevens studieresultat tydligt framgår samt att eleven ges information om vilka kunskapskvaliteter som behöver utvecklas för att nå en ökad måluppfyllelse i förhållande till kursplanernas mål.

Utvecklingssamtal

Enligt gymnasieförordningen ska rektorn, minst en gång per termin, se till att eleven ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal). Enligt gymnasieförordningen ska i fråga om elever som inte fyllt 18 år och inte heller ingått äktenskap även vårdnadshavarna få sådan information.

Utvecklingssamtalen är av skolan definierade som ett utvecklingsområde. Tidigare års utvärderingar har visat på negativa synpunkter från elever och föräldrar men

siffrorna har förbättrats under 2007 och skolan har tagit fram nya riktlinjer för hur utvecklingssamtalen ska genomföras och vad de ska innehålla. Genomförda intervjuer visar dock en stor variation i lärarnas förmåga att genomföra ett utvecklingssamtal där eleven ges en tydlig information om framgångar i studierna samt utvecklingsbehov för att nå en högre måluppfyllelse. Många av de intervjuade eleverna menar att utvecklingssamtalen alltför mycket fokuserar på trivselfrågor och att informationen om kunskapsutvecklingen inte är tillräcklig. Intervjuade lärare delar i flera fall denna uppfattning. Informationen om den allmänna studiesituationen och sociala faktorer fungerar däremot väl enligt de intervjuade grupperna.

Föräldrar till omyndiga elever bjuds regelmässigt in till utvecklingssamtalen men i de fall föräldrarna inte kommer till samtalet tar merparten av lärarna inte ansvar för att det som behandlas under samtalet delges föräldrarna.

Utvecklingssamtalen för elever i årskurs 3 är enligt skolledningen obligatoriska men intervjuer med elever och lärare visar att dessa samtal i praktiken uppfattas som frivilliga för flertalet elever samt att mellan 50 och 70 procent av eleverna i årskurs 3 verkligen får ett utvecklingssamtal.

Inspektörerna bedömer att skolan måste ge alla elever ett utvecklingssamtal varje termin under alla tre åren samt att vårdnadshavare till omyndiga elever måste delges den information som ges under utvecklingssamtalet. Skolan bör dessutom utveckla samtalen så att dessa ger en samlad information om såväl elevens studiesituation som elevens kunskapsutveckling i förhållande till de nationella målen.

1.3 Bedömning och betygssättning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om lärarna gör en allsidig bedömning av elevens kunskaper och därvid beaktar hela kursen,
- om lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevens kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning,
- om lärarna vid bedömning och betygssättning utgår från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna,
- om lärarna vid betygssättningen utnyttjar all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i kursplanen,
- om betyg sätts enligt författningarnas krav,
- om betygskatalog förs enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Bedömning och betygssättning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans arbete med bedömning och betygssättning bedöms vara av god kvalitet. Bedömning och betygssättning utgår från nationella mål och betygskriterier och lärarna gör i allmänhet en allsidig bedömning av elevernas kunskaper. De nationella provresultaten används för strukturerade bedömningsdiskussioner i de olika ämnesgrupperna och bildar underlag för bedömning och betygssättning.

1.4 Genomförande av utbildningen**Inom detta bedömningsområde har granskats:**

- om läroplanens mål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning,
- om organisation och arbetssätt ger utrymme för olika kunskapsformer,
- om alla elever har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar,
- om skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande,
- om undervisningen är saklig och allsidig,
- om de som arbetar i skolan samverkar för att göra skolan till en god miljö för utveckling och lärande,
- om samverkan sker mellan skolan och det omgivande samhället,
- om varje elev har en individuell studieplan.

Bedömning av området Genomförande av utbildningen:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolan bedöms genomföra en utbildning av god kvalitet. Utbildningen utgår tydligt från de nationella målen och kunskapen om dessa mål är god hos både lärare och elever. Eleverna ges goda möjligheter till en varierad undervisning där olika arbetsätt och arbetsformer skapar möjligheter för eleverna att utveckla en insikt i sitt eget lärande. Det finns dock behov av förbättringar avseende elevernas inflytande över undervisningen och elevernas möjligheter till arbetsplatsförlagd utbildning (APU) på mediaprogrammet.

Demokratiska arbetsformer och elevinflytande

Enligt skollagen ska eleverna ha inflytande över hur deras utbildning utformas och

enligt läroplanen ska läraren se till att alla elever oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder får ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas.

Elevinflytande är ett av skolans prioriterade mål. Former för formellt inflytande finns i form av klassråd, elevprogramråd, elevstyrelse, elevråd och skolkonferens. Dessa fora för elevinflytande är aktiva och bedöms fungera väl.

Elevernas inflytande i den dagliga undervisningen och i den enskilda kursen varierar mycket mellan olika lärare. Intervjuerna visar att eleverna ofta ges ett inflytande över planering av provtillfällen och redovisningstillfällen och i viss mån över arbetssätt och arbetsformer. Inflytande över kursens innehåll fungerar väl hos en del lärare och i en del kurser. Det vanligaste är dock att läraren presenterar en färdig planering vid kursstart och elevernas inflytande över innehållet i dessa kurser blir närmast obefintligt. I flertalet kurser deltar eleverna endast i begränsad omfattning vid planeringen av kursen.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla elevernas inflytande så att lärarna planerar undervisningen tillsammans med eleverna och att eleverna genom denna planering ges ett verkligt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och innehåll i undervisningen.

Samverkan med det omgivande samhället

Enligt gymnasieförordningen ska arbetsplatsförlagd utbildning förekomma på alla nationella program utom estetiska programmet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet och uppgå till minst 15 veckor. Om styrelsen för utbildningen inte kan anskaffa platser för den arbetsplatsförlagda utbildningen i den omfattning som anges får den utbildningen istället bytas ut mot motsvarande utbildning förlagd till skolan.

Skolans enda yrkesförberedande program, mediaprogrammet, ska enligt förordningen ge eleverna en APU på 15 veckor. Programmets rektor menar att 10 av dessa 15 veckor genomförs utanför skolan på olika arbetsplatser medan de resterande 5 veckorna utgörs av intern APU i olika former som genomförs på skolan. Rektorn och lärarna pekar på stora svårigheter att hitta APU-platser för alla elever. Intervjuer med elever och lärare visar dock att flertalet uppfattar att det endast finns 10 veckors APU på programmet och att det endast finns diffusa uppfattningar om den APU som enligt rektorn bedrivs internt. Det är inte tydligt för de intervjuade eleverna vilka mål som särskilt ska behandlas och genomföras under APU-tiden, vilket bekräftas av flera lärare. Gymnasieförordningen ger skolan möjlighet att förlägga en del av APU-tiden till skolan om det inte går att anskaffa tillräckligt med platser men detta bör då tydliggöras för eleverna.

Inspektörerna bedömer att skolan bör sträva efter att förlägga en större del av APU-tiden på arbetsplatser utanför skolan samt tydliggöra för eleverna hur APU-tiden är fördelad samt vilka mål som eleven förväntas uppnå under APU-tiden.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om undervisningen anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande,
- om särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet,
- om det vid behov av särskilda stödåtgärder alltid utarbetas åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav,
- om skolans individuella program först och främst förbereder eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program.

Bedömning av området Anpassning av verksamheten till elevernas behov:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans anpassning av verksamheten till elevernas behov bedöms vara av god kvalitet. Genomförda intervjuer visar att skolan ger eleverna goda möjligheter till en individanpassad undervisning, särskilt i karaktärsämnena. Eleverna ges också goda möjligheter till stödundervisning genom den schemalagda pedagogiska träffpunkt då lärare och elever är fria från undervisning och kan träffas för exempelvis stöd. Denna stödform är, enligt intervjuerna med elever och lärare, väl känd och flera elever menar att detta är en bra möjlighet att få stöd. För elever i behov av särskilt stöd upprättas åtgärdsprogram och särskilt stöd ges genom skolans speciallärare. Enligt SKOP-undersökningen svarar 82 procent av eleverna att de är nöjda med det stöd de fick i skolarbetet om de behövde.

Inspektörernas samtal med eleverna på skolans individuella program visar på en motivation för studierna och en vilja att ta sig vidare till ett nationellt program på skolan eller på andra skolor efter ett år på individuella program. En hög andel av eleverna går också vidare efter ett år. Eleverna på individuella program ger tydligt uttryck för att den goda stämningen på skolan påverkar studierna positivt.

2 NORMER OCH VÄRDEN

Inom detta granskningsområde behandlas skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan utgör en trygg miljö,
- om skolan har en studiemiljö som är inriktad på lärande och ger stöd åt att utveckla kunskaper,
- om skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete,
- om skolan har ordningsregler som är utarbetade i samverkan med personal och elever,
- om skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna och dess mål och åtgärder är synliga i det dagliga arbetet.

Bedömning av området Normer i studiemiljö och samvaro:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans arbete med normer och värden samt resultatet av detta arbete bedöms vara av mycket god kvalitet. Inspektörerna bedömer att skolan har utvecklat en lugn och trygg miljö för eleverna samt att skolan präglas av en positiv stämning där alla elever ges möjlighet att uttrycka sin personlighet utan risk för trakasserier och kränkningar. Iakttagelser och intervjuer ger också ett tydligt intryck av en skola som präglas av positivt studieklimat där lärande och kunskaper är i centrum. Både lokalerna i sig och den stämning som råder mellan elever och mellan elever och lärare visar på en studiemiljö som är positivt inriktad på lärande.

Genomförda intervjuer visar genomgående att eleverna trivs bra och känner sig trygga på skolan. En kommentar som ständigt upprepas av eleverna på skolan är att "här får man vara som man vill". En tydlig signal om att olikheter är accepterade och att det i många fall upplevs som positivt att avvika i klädsel eller på annat sätt. Ingen av de intervjuade eleverna har känt sig trakasserad eller kränkt på skolan eller känner till att andra har utsatts för kränkningar. Elevvårdsteamet menar att det säkert förekommer trakasserier och kränkningar med tanke på det stora antalet elever men håller med andra intervjugrupper om att stämningen på skolan är mycket god samt att mängden trakasserier och kränkningar är låg. Även de elever på IV som inspektörerna pratat med menar att skolan har en trygg och positiv miljö. Om det trots det positiva klimatet på skolan skulle uppstå kränkande situationer så är likabehandlingsplanen känd och exempel ges på enstaka situationer där skolan agerat snabbt enligt planen.

Skolans goda resultat på området visar sig också genom höga siffror för trivsel och trygghet i den SKOP-undersökning som genomfördes våren 07. Endast två procent

av eleverna har i denna undersökning svarat att de känner sig trakasserade eller diskriminerade på skolan. Dessa siffror är betydligt bättre än andra gymnasieskolor i undersökningen.

Likabehandlingsplan

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever ska huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen ska årligen följas upp och ses över.

Skolans likabehandlingsplan saknar konkreta planerade åtgärder för året och är därför inte upprättad i enlighet med lagen.

3 LEDNING OCH KVALITETSARBETE

Inom detta granskningsområde behandlas tillgång till utbildning samt verksamhetens ledning och personal och hur skolan följer de nationella bestämmelserna som omfattar dessa grupper. Inspektionen granskar dessutom rektorns och personalens ansvarstagande för skolans målinriktning och myndighetsutövning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan tar emot elever enligt bestämmelserna,
- om varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas,
- om skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna,
- om skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav,
- om skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav,
- om skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav,
- om skolan erbjuder studie- och yrkesorientering,
- om de läromedel som används håller god kvalitet,
- om utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Bedömning av området Tillgång till likvärdig utbildning:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Elevernas tillgång till en likvärdig utbildning bedöms som helhet vara av god kvalitet på skolan. Eleverna ges i huvudsak en utbildning som motsvarar de nationella regleringarna och elevernas rätt till en garanterad undervisningstid i enlighet med skollagen tillgodoses. Skolan måste dock erbjuda eleverna valbara kurser i enlighet med författningarna samt se över skolans utbud av lokala kurser så att detta är i överensstämmelse med författningarna.

Valmöjligheter

Enligt gymnasieförordningen beslutar styrelsen för utbildningen om vilka valbara kurser som ska erbjudas inom respektive nationellt program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av kurser som tillsammans kan ge en breddning och en fördjupning av elevernas kunskaper. Se också Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2000:1. Enligt den nationella poängplanen för nationella och specialutformade program ska alla elever erbjudas individuella val i en omfattning av 300 p.

Skolan har delvis in-tecknat elevernas utrymme för valbara kurser genom något som kallas ”skolans val” eller ”gemensamma valbara kurser”. Utrymmet för valbara kurser varierar mellan programmen och är inskränkt både vad det gäller bredd och antal poäng för ES, SP och MP. NV har valbara kurser enligt de nationella programplanerna med undantag för 50 p datorkunskap som är obligatoriskt för alla. För det valbara utrymme som återstår finns inom vissa inriktningar endast ett litet antal valbara kurser.

Utrymmet för individuellt val är orört förutom på SP där profilerna internationell och media inom inriktningen samhällsvetenskap in-tecknar 200 p av det individuella valet för gemensamma kurser. I övrigt erbjuds ett stort urval av kurser inom det individuella valet.

Inspektörerna bedömer att skolan måste erbjuda valbara kurser alternativt paketerade valbara profiler inom inriktningen i den omfattning som anges i Skolverkets föreskrifter. Utrymmet för individuellt val får inte in-tecknas av skolan utan ska erbjudas alla elever i en omfattning av 300 p. Skolan bör dessutom erbjuda en större utbud av valbara kurser för att ge eleverna ett allsidigt urval som kan ge en breddning och fördjupning av kunskaperna.

Lokala kurser

Enligt gymnasieförordningen får lokala kurser in-rättas. En lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte kan tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan.

Skolan har ett fåtal lokala kurser. Speciallärarna använder sig av två lokala kurser i svenska som enligt inspektörerna är att betrakta som stöd och därför inte kan anordnas som lokala kurser.

Inspektörerna bedömer att skolan måste se över behovet av lokala kurser samt förutsätter att skolan inte anordnar lokala kurser som kan tillgodoses genom nationella kurser. De lokala kurser som används för att tillgodose elevernas behov av stöd inom olika ämnen får inte anordnas som lokala kurser.

3.2 Personalens utbildning och kompetensutveckling

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver,
- om skolans pedagogiska personal har nödvändiga insikter i de föreskrifter som styr utbildningen,
- om skolans pedagogiska personal får den kompetensutveckling som krävs för att kunna utföra sina arbetsuppgifter på ett professionellt sätt,
- om rektorn genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.

Bedömning av området Personalens utbildning och kompetens:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Personalens utbildning och kompetens bedöms vara av god kvalitet på skolan. En hög andel av lärarna har utbildning för den undervisning de bedriver och genomförda intervjuer visar på en god kännedom om skolans styrdokument. Skolans rektorer har god pedagogisk insikt.

3.3 Rektors ansvar

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet,
- om rektorn som pedagogisk ledare tar det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen,
- om rektorn tar ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen,
- om rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Bedömning av området Rektors ansvar:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Rektorernas ansvar för verksamheten bedöms i huvudsak vara av god kvalitet. Genomförda intervjuer visar att rektorerna är väl förtrogna med den dagliga verksamheten inom respektive program och tar ansvar för att skolans resultat följs upp

och utvärderas. De beslut som inspektörerna tagit del av under besöket visar att rektorerna fattar beslut enligt bestämmelserna. Rektorernas pedagogiska ledning av verksamheten kan dock utvecklas.

Rektor som pedagogisk ledare

Enligt skollagen åligger det rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas och enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de riksgiltiga målen.

Skolan har avlastat rektorerna en del av de administrativa arbetsuppgifterna genom en administrativ chef, en utredare och en utbildningsledare. Frågor som schema hanteras av utredaren. Denna organisation borde ge rektorerna ett ökat utrymme för pedagogiskt ledarskap men intervjuerna med olika lärargrupper visar att programarbetslagen i varierande grad efterlyser en ökad dialog och ökade möjligheter till samtal i pedagogiska frågor och kring riktlinjerna i läroplanen.

Inspektörerna bedömer att rektorerna i högre grad bör verka för att utbildningen utvecklas genom ett tydligare pedagogiskt ledarskap.

3.4 Kvalitetsarbete

Inom detta bedömningsområde har granskats:

- om skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen,
- om kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som innehåller en bedömning av i vilken mån de nationella målen för utbildningen nåtts och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för att öka måluppfyllelsen.

Bedömning av området Kvalitetsarbete:

Ej godtagbar kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
		X	

Motivering:

Skolans kvalitetsarbete bedöms i stort vara av god kvalitet. Goda förutsättningar för ett systematiskt kvalitetsarbete finns i form av bra strukturer för uppföljning och utvärdering och skolan bedriver sedan flera år ett målinriktat systematiskt kvalitetsarbete med fokus på ökad måluppfyllelse. Detta arbete har lett till organisatoriska förändringar, till exempel programarbetslag, och till pedagogiska förändringar i form av förändrade arbetsformer där skolan strävar efter en helhetssyn på den enskilde eleven. Som en indikation på kvalitetsarbetets resultat kan nämnas den årliga SKOP-undersökningens resultat som summeras genom ett "nöjd elev-index", detta index har under de senaste fem åren stadigt förbättrats på skolan och ligger för 2007 högre än genomsnittet för kommunens gymnasieskolor.

Skolans löpande kvalitetsarbete innehåller flera avstämningspunkter under året med bland annat två utvärderingsdagar per år där elever och lärare deltar. Båda grupperna får samma frågor för att kunna göra jämförelser. Som ett komplement genomförs kursutvärderingar efter varje genomförd kurs. Skolans struktur för uppföljning och utvärdering ger en bra bild av måluppfyllelsen både i relation till läroplansmål och kursplanemål. Bedömningar av skolans måluppfyllelse görs idag av skolledningen med utgångspunkt i de uppföljnings- och utvärderingsresultat som finns och åtgärder för ökad måluppfyllelse tas också fram av skolledningen.

Inspektörerna framhåller att skolans kvalitetsarbete kan utvecklas ytterligare genom att de uppföljnings- och utvärderingsresultat som finns i högre utsträckning användas för en analys i programarbetslagen. Denna analys bör leda till bedömningar av måluppfyllelsen i relation till de nationella målen på arbetslagsnivå samt till förslag på adekvata åtgärder för ökad måluppfyllelse inom respektive program. Arbetet i programarbetslagen kan stärkas ytterligare genom en tydligare pedagogisk ledning från rektorerna (se punkt 3.4). Inspektörerna bedömer dock att skolans systematiska kvalitetsarbete i stort håller en god kvalitet. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav.

Kvalitetsredovisning

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska arbetet med kvalitetsredovisning främja skolornas kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningen syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Enligt förordningen om kvalitetsredovisning ska kvalitetsredovisningen innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningen ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas.

Skolans kvalitetsredovisning innehåller en självskattning i relation till målen i gymnasienämndens skolplan som i sin tur relaterar till några av målområdena i läroplanen men en bred bedömning av måluppfyllelsen i förhållande till de nationella målen saknas. Åtgärder för ökad måluppfyllelse finns i mycket liten omfattning och är inte tydliga eller direkt kopplade till bedömningarna av måluppfyllelsen. Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas inte i skolans kvalitetsredovisning.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen inte är i enlighet med förordningen och måste utvecklas så att den ger en tydlig bild av hur skolan bedömer måluppfyllelsen av de nationella målen samt vilka åtgärder som skolan avser att vidta för en ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningen ska också redovisa en uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen.

2008-06-11 Lund

Peter Ekborg

Birgitta Knutsson Rohdin